

Đảm bảo cho nông dân một cuộc

Bác Hồ thăm, tìm hiểu thực tế sản xuất của nông dân xã Ái Quốc (Hải Hưng) năm 1958. Ảnh: Tư liệu

I GS. NGUYỄN CHÍ TÌNH I

Trong Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh có cả những lời tâm huyết về nông dân. Đề cao vai trò của nông dân Người luôn chăm lo bồi dưỡng sức dân. 50 năm sau, những tư tưởng đó vẫn chỉ đường cho chúng ta.

Trung kiên đi theo Đảng

Năm nay chúng ta kỷ niệm 50 năm Bác viết di chúc. Trong di chúc của Người ngoài những tình cảm dành cho Đảng cho Đoàn Thanh niên và nhiều tầng lớp, thì Bác đã dành riêng một mục cho nông dân. Người biết rõ rằng nông dân trước cách mạng có cuộc sống rất gian khổ bị áp bức bóc lột và là lực lượng trung kiên đi theo Đảng. Những cơ sở cách mạng đầu tiên đã được xây dựng trong lòng nông thôn, được nông dân che dấu và nuôi dưỡng. Trong cuộc Tổng khởi nghĩa CMT8 chính nông dân cũng là vai trò nòng cốt tham gia cướp chính quyền. Trong 2 cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ người nông dân đã hy sinh đóng góp rất nhiều trên các mặt trận kinh tế, và lực lượng chính của quân đội ta cũng là những người áo vải

một nắng hai sương. Nông dân là nòng cốt phong trào: “Thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người”. Cho nên Bác luôn luôn quan tâm đến nông dân.

Những xã, huyện có năng suất lao động cao được Bác thường xuyên về thăm, gửi thư động viên như: Xuân Đình (Hà Nội) Bác về thăm 2 lần. Huyện Đông Anh vào năm 1964 đã đưa ra phong trào thực hành tiết kiệm, được Bác viết một bài đăng báo và sau đó Người đã về tận nơi thăm vào dịp Tết cùng năm. Những lão nông cao tuổi có thành tích trong lao động sản xuất đều được Bác viết thư động viên hoặc gửi tặng huy hiệu. Có thể nói hình ảnh người nông dân luôn trong trái tim của Bác.

Trong di chúc của Bác sau những

lời dặn về: Đảng, đoàn kết, đoàn viên thì đến mục Bác viết về nông dân như sau: “Nhân dân lao động ta ở miền xuôi cũng như ở miền núi, đã bao đời chịu đựng gian khổ, bị chế độ phong kiến và thực dân áp bức bóc lột, lại kinh qua nhiều năm chiến tranh. Tuy vậy, nhân dân ta rất anh hùng, dũng cảm, hăng hái cần cù. Từ ngày có Đảng nhân dân ta luôn theo Đảng, rất trung thành với Đảng. Đảng cần phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng nâng cao đời sống nhân dân”. Trong phần này Bác dùng từ “nhân dân lao động” là để thay cho nông dân bởi vì nước ta là một nước nông nghiệp 90% là nông dân.

Bác khẳng định nông dân ta vốn có cuộc sống rất gian khổ, bị đàn áp, bị bóc lột dưới thời thực dân phong kiến

Sống sung túc

Bác Hồ dùng thử máy cấy lúa cải tiến tại Trại thí nghiệm trồng lúa Sở Nông lâm Hà Nội (16/7/1960). Ảnh tư liệu

“Trong bao năm kháng chiến chống thực dân Pháp, tiếp đến chống đế quốc Mỹ, đồng bào ta, nhất là đồng bào nông dân đã luôn luôn hết sức trung thành với Đảng và Chính phủ ta, ra sức góp của, góp người, vui lòng chịu đựng mọi khó khăn gian khổ. Nay ta đã hoàn toàn thắng lợi, tôi có ý đề nghị miễn thuế nông nghiệp một năm cho các hợp tác xã nông nghiệp cho đồng bào hỉ hỉ, mát dạ, mát lòng, thêm niềm phấn khởi, đẩy mạnh sản xuất”. (Trích Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, bản sửa năm 1968).

và chịu đựng bất hạnh, khó khăn của chiến tranh. Họ gần như là tầng lớp dưới đáy của xã hội không được chế độ cũ quan tâm. Bệnh tật, nạn thất học, sưu thuế luôn đè nặng lên đầu họ. Cho nên nông dân luôn luôn có khát vọng được đổi đời, được sống trong một xã hội mới công bằng hơn, tốt đẹp hơn, con em được đi học và được xã hội tôn trọng. Sau đó nông dân là những lực lượng đầu tiên đến với cách mạng và là đội quân đông đảo hậu thuẫn của phong trào cộng sản, phong trào giải phóng dân tộc, nhằm xây dựng xã hội

mới phồn vinh và dân chủ.

Điều thứ hai Bác khẳng định rằng nông dân ta rất anh hùng dũng cảm hăng hái và cần cù trong lao động cũng như trong chiến đấu. Những đức tính này vô cùng quan trọng trong thời bình xây dựng kinh tế và trong chiến tranh. Đây là những phẩm chất quý báu của nông dân Việt Nam. Đồng thời, Bác nhận xét những đức tính này luôn gắn liền với sự giác ngộ chính trị, trung thành với Đảng. Bởi vì họ nhận ra rằng chỉ có Đảng mới đưa nông dân đến một xã hội mới tươi đẹp hơn, đảm bảo cho người nông dân một

cuộc sống sung túc và công bằng. Nhờ có sự giác ngộ chính trị, trung thành với Đảng nên người nông dân luôn đóng một vai trò quan trọng trong sự nghiệp của Đảng. Chính vì vậy trong di chúc của Bác vị trí của người nông dân đứng thứ 3 sau Đảng và Đoàn.

Khoan thuế sức dân

Trong những năm vừa kháng chiến, vừa kiến quốc, Người luôn chăm lo bồi dưỡng sức dân, nhất là đối với nông dân. Chính vì thế, trước khi vĩnh biệt chúng ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn chưa yên lòng, vì biết rằng sau ngày đất nước toàn thắng, nhân dân ta, “đồng bào nông dân” đời sống còn gặp nhiều khó khăn. Người căn dặn miễn thuế cho nông dân, để họ được “hỉ hỉ, mát dạ, mát lòng, thêm niềm phấn khởi”, tiếp bước trên chặng đường cách mạng, đẩy mạnh sản xuất, “chuẩn bị kế hoạch xây dựng nông thôn mới”.

Bác dặn dò Đảng phải có kế hoạch thật tốt để phát triển đời sống kinh tế đời sống văn hóa cho nông dân. Nhằm nâng cao đời sống cho tầng lớp rất quan trọng trong sự nghiệp của Đảng, là đội hậu thuẫn hùng hậu của Đảng trong nhiều năm. Và Người cho rằng cần phải phát triển song song cả kinh tế và văn hóa thì mới tạo ra được một cuộc sống phồn vinh thực sự cho người nông dân.

Những lời dặn dò của Bác về giai cấp nông dân đã được Đảng ta đánh giá cao, coi như chiến lược lâu dài và sau này trở thành cương lĩnh của Đảng về nông dân. Xây dựng và phát triển nông nghiệp, nông thôn, nông dân đang là chủ trương lớn mà Đảng ta quyết tâm thực hiện nhằm đưa cuộc sống của người nông dân lên một tầm cao mới. Những tư tưởng này của Đảng chính là bắt nguồn từ những lời dặn dò của Bác trong Di chúc. Và ngày hôm nay nó đang được hiện thực hóa bởi Phong trào nông thôn mới đã và đang được cả nước thực hiện.

50 năm sau Di chúc của Bác vẫn từng ngày từng giờ tác động và ảnh hưởng đến đời sống của người nông dân tuy